

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019
(OR. en)**

**2018/0082 (COD)
LEX 1914**

**PE-CONS 4/2/19
REV 2**

**AGRI 18
AGRILEG 9
CONSOM 14
PECHE 13
CODEC 77**

**ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΛΥΣΙΔΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Απριλίου 2019

**σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων
στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία³,

¹ ΕΕ C 440 της 6.12.2018, σ. 165.

² ΕΕ C 387 της 25.10.2018, σ. 48.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Εντός της αλυσίδας εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, παρατηρούνται συχνά σημαντικές ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Οι εν λόγω ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μπορούν να οδηγούν σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, όπου μεγαλύτεροι και ισχυρότεροι εμπορικοί εταίροι προσπαθούν να επιβάλλουν ορισμένες πρακτικές ή συμβατικές ρυθμίσεις οι οποίες είναι προς όφελός τους σε σχέση με συναλλαγή πώλησης. Οι εν λόγω πρακτικές ενδέχεται, για παράδειγμα, να παρεκκλίνουν σε μεγάλο βαθμό από την ορθή εμπορική συμπεριφορά, να αντιβαίνουν στην καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη και να επιβάλλονται μονομερώς από έναν εμπορικό εταίρο σε άλλον, να επιβάλλουν αδικαιολόγητη και δυσανάλογη μεταβίβαση οικονομικού κινδύνου από έναν εμπορικό εταίρο σε άλλο ή να επιβάλλουν σημαντική ανισορροπία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σε έναν εμπορικό εταίρο. Ορισμένες πρακτικές ενδέχεται να είναι προδήλως αθέμιτες, ακόμη και αν τα δύο μέρη τις δέχονται. Θα πρέπει να καθοριστεί ελάχιστο ενωσιακό πρότυπο προστασίας έναντι των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, προκειμένου να μειωθούν οι πρακτικές αυτές, οι οποίες πιθανόν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο βιοτικό επίπεδο της γεωργικής κοινότητας. Η προσέγγιση ελάχιστης εναρμόνισης στην παρούσα οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν εθνικούς κανόνες που υπερβαίνουν τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία.

- (2) Τρεις δημοσιεύσεις της Επιτροπής από το 2009 (η ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Οκτωβρίου 2009 σχετικά με τη βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων στην Ευρώπη, η ανακοίνωση της Επιτροπής της 15ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων από επιχείρηση σε επιχείρηση και η έκθεση της Επιτροπής της 29ης Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων) έχουν εστιαστεί σε ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, περιλαμβανομένης της εμφάνισης αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Η Επιτροπή πρότεινε επιθυμητά χαρακτηριστικά για τα εθνικά και εθελοντικά πλαίσια διακυβέρνησης για την αντιμετώπιση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά δεν αποτελούν όλα μέρος του νομικού πλαισίου ή των εθελοντικών καθεστώτων διακυβέρνησης στα κράτη μέλη και, συνακόλουθα, το ζήτημα της εμφάνισης τέτοιων πρακτικών εξακολουθεί να βρίσκεται στο επίκεντρο του πολιτικού διαλόγου στην Ένωση.
- (3) Το 2011, το υπό την ηγεσία της Επιτροπής φόρουμ υψηλού επιπέδου για τη βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων ενέκρινε αρχές ορθής πρακτικής στις κάθετες σχέσεις της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων που συμφωνήθηκαν από οργανώσεις οι οποίες εκπροσωπούν την πλειονότητα των επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Οι αρχές αυτές αποτέλεσαν τη βάση της πρωτοβουλίας για την αλυσίδα εφοδιασμού, που δρομολογήθηκε το 2013.

- (4) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 7ης Ιουνίου 2016 για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων¹, κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για τη θέσπιση ενωσιακού νομικού πλαισίου σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 12ης Δεκεμβρίου 2016 σχετικά με την ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και την καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, κάλεσε την Επιτροπή να προχωρήσει, εγκαίρως, σε εκτίμηση των επιπτώσεων, με σκοπό να προτείνει ενωσιακό νομοθετικό πλαίσιο ή μη νομοθετικά μέτρα για την αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Η Επιτροπή έκανε μια εκτίμηση επιπτώσεων, μετά από ανοικτή δημόσια διαβούλευση καθώς και στοχευμένες διαβουλεύσεις. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας, η Επιτροπή παρείχε πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο της συνολικής αξίας της παραγωγής.
- (5) Διάφοροι φορείς δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων σε διάφορα στάδια της παραγωγής, της μεταποίησης, της εμπορίας, της διανομής και της λιανικής πώλησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Η εν λόγω αλυσίδα είναι μακράν ο σημαντικότερος δίαυλος για τη διοχέτευση των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων «από το αγρόκτημα στο πιάτο». Οι φορείς αυτοί εμπορεύονται γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, δηλαδή πρωτογενή γεωργικά προϊόντα, περιλαμβανομένων των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπως περιέχονται στο παράρτημα I της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και προϊόντα που δεν περιέχονται στο παράρτημα αυτό αλλά μεταποιούνται ώστε να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα με τη χρήση προϊόντων που περιέχονται στο παράρτημα αυτό.

¹ EE C 86 της 6.3.2018, σ 40.

- (6) Παρότι ο επιχειρηματικός κίνδυνος είναι εγγενές χαρακτηριστικό κάθε οικονομικής δραστηριότητας, η παραγωγή γεωργικών προϊόντων χαρακτηρίζεται ιδιαιτέρως από ανασφάλεια, επειδή βασίζεται σε βιολογικές διεργασίες, και λόγω της έκθεσής της στις καιρικές συνθήκες. Η εν λόγω αβεβαιότητα επιδεινώνεται, δεδομένου ότι τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα είναι σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό αλλοιώσιμα και εποχικά. Στο πλαίσιο ενός περιβάλλοντος γεωργικής πολιτικής που είναι σαφώς περισσότερο προσανατολισμένο στις ανάγκες της αγοράς απ' ό,τι στο παρελθόν, η προστασία έναντι αθέμιτων εμπορικών πρακτικών έχει αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.
- (7) Συγκεκριμένα, οι εν λόγω αθέμιτες εμπορικές πρακτικές πιθανόν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο βιοτικό επίπεδο της γεωργικής κοινότητας. Ο εν λόγω αντίκτυπος νοείται είτε άμεσος, διότι αφορά τους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων και τις οργανώσεις τους ως προμηθευτές είτε έμμεσος, μέσω αλυσίδας συνεπειών των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που σημειώνονται στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων κατά τρόπο που επηρεάζει αρνητικά τους πρωτογενείς παραγωγούς στην εν λόγω αλυσίδα.
- (8) Η πλειονότητα των κρατών μελών διαθέτει ειδικούς εθνικούς κανόνες για την προστασία των προμηθευτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που προκύπτουν στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Στις περιπτώσεις όπου είναι δυνατή η στήριξη στο δίκαιο των συμβάσεων ή σε πρωτοβουλίες αυτορρύθμισης, ο φόβος για εμπορικά αντίποινα κατά ενός καταγγέλλοντος καθώς και οι σχετικοί με την αμφισβήτηση τέτοιων πρακτικών οικονομικοί κίνδυνοι περιορίζουν την πρακτική αξία των εν λόγω μορφών προσφυγής. Ως εκ τούτου, ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία διαθέτουν ειδικούς κανόνες για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, αναθέτουν την επιβολή των εν λόγω κανόνων σε διοικητικές αρχές. Ωστόσο, οι κανόνες των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές – στον βαθμό που υπάρχουν – χαρακτηρίζονται από σημαντική απόκλιση.

- (9) Ο αριθμός και το μέγεθος των φορέων ποικίλλουν στα διάφορα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Οι διαφορές στη διαπραγματευτική ισχύ, που αντιστοιχούν στην οικονομική εξάρτηση του προμηθευτή από τον αγοραστή, είναι πιθανόν να οδηγήσουν στην επιβολή αθέμιτων εμπορικών πρακτικών σε μικρότερες επιχειρήσεις από μεγαλύτερες. Μια δυναμική προσέγγιση, που βασίζεται στο σχετικό μέγεθος του προμηθευτή και του αγοραστή όσον αφορά τον ετήσιο κύκλο εργασιών, θα πρέπει να παρέχει καλύτερη προστασία έναντι αθέμιτων εμπορικών πρακτικών για τις επιχειρήσεις εκείνες που την χρειάζονται περισσότερο. Οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές είναι ζημιογόνες ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Επιχειρήσεις μεγαλύτερες των ΜΜΕ αλλά με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν ξεπερνά τα 350 000 000 EUR θα πρέπει επίσης να προστατεύονται από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, ώστε να αποφεύγεται η μετακύλιση του κόστους των εν λόγω πρακτικών στους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων. Οι αλυσιδωτές επιπτώσεις στους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων φαίνονται ιδιαίτερα σημαντικές για επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών έως 350 000 000 EUR. Η προστασία των ενδιάμεσων προμηθευτών, γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των μεταποιημένων τροφίμων, μπορεί επίσης να χρησιμεύει ώστε να αποφεύγεται η εκτροπή του εμπορίου από τους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων και τις ενώσεις τους, που παράγουν μεταποιημένα προϊόντα, σε μη προστατευόμενους προμηθευτές.

- (10) Η προστασία που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να ωφελεί τους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προμηθεύουν γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μεταξύ άλλων, τις οργανώσεις παραγωγών, αναγνωρισμένες ή όχι, και τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, αναγνωρισμένες ή όχι, με την επιφύλαξη της σχετικής διαπραγματευτικής ισχύος τους. Οι εν λόγω οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών περιλαμβάνουν τους συνεταιρισμούς. Αυτοί οι παραγωγοί και πρόσωπα είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και λιγότερο ικανοί να τις αντιμετωπίσουν, χωρίς να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική τους βιωσιμότητα. Όσον αφορά τις κατηγορίες προμηθευτών που θα πρέπει να προστατεύονται βάσει της παρούσας οδηγίας, αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος των συνεταιρισμών που αποτελούνται από γεωργούς είναι επιχειρήσεις μεγαλύτερες από ΜΜΕ αλλά με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 350 000 000 EUR.
- (11) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει τις εμπορικές συναλλαγές, ανεξαρτήτως του αν πραγματοποιούνται μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών, δεδομένου ότι οι δημόσιες αρχές, όταν αγοράζουν γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, θα πρέπει να τηρούν τα ίδια πρότυπα. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις δημόσιες αρχές όταν ενεργούν ως αγοραστές.

- (12) Οι προμηθευτές στην Ένωση θα πρέπει να προστατεύονται όχι μόνο έναντι αθέμιτων εμπορικών πρακτικών αγοραστών που είναι εγκατεστημένοι στο ίδιο κράτος μέλος με τον προμηθευτή ή σε διαφορετικό κράτος μέλος με τον προμηθευτή, αλλά και έναντι αθέμιτων εμπορικών πρακτικών αγοραστών που είναι εγκατεστημένοι εκτός της Ένωσης. Με τέτοια προστασία μπορούν να αποφεύγονται πιθανές ακούσιες συνέπειες, όπως η επιλογή του τόπου εγκατάστασης στη βάση των ισχυόντων κανόνων. Οι προμηθευτές που είναι εγκατεστημένοι εκτός της Ένωσης θα πρέπει επίσης να τυγχάνουν προστασίας έναντι αθέμιτων εμπορικών πρακτικών κατά τις πωλήσεις γεωργικών προϊόντων και τροφίμων στην Ένωση. Οι εν λόγω προμηθευτές όχι μόνο ενδέχεται να είναι εξίσου ευάλωτοι σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, αλλά με ένα ευρύτερο πεδίο εφαρμογής θα μπορούσε να αντισταθμίζεται επίσης η ακούσια εκτροπή του εμπορίου προς μη προστατευόμενους προμηθευτές, πράγμα το οποίο θα υπονόμει την προστασία των προμηθευτών στην Ένωση.
- (13) Ορισμένες υπηρεσίες που είναι συμπληρωματικές της πώλησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (14) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στην επιχειρηματική συμπεριφορά των μεγαλύτερων επιχειρήσεων έναντι επιχειρήσεων με μικρότερη διαπραγματευτική ισχύ. Μια κατάλληλη προσέγγιση για τη σχετική διαπραγματευτική ισχύ είναι ο ετήσιος κύκλος εργασιών των διαφόρων επιχειρήσεων. Ενώ πρόκειται περί προσέγγισης, το κριτήριο αυτό παρέχει προβλεψιμότητα στις επιχειρήσεις σχετικά με τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Ένα ανώτερο όριο θα πρέπει να αποτρέπει την παροχή προστασίας σε επιχειρήσεις που δεν είναι ευάλωτες ή είναι πολύ λιγότερο ευάλωτες σε σχέση με τους μικρότερους εταίρους ή ανταγωνιστές τους. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία καθορίζει κατηγορίες επιχειρήσεων βάσει του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τις οποίες παρέχεται προστασία.

- (15) Καθώς αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μπορούν να προκύψουν σε οποιοδήποτε στάδιο της πώλησης γεωργικού προϊόντος ή τροφίμου πριν, κατά ή μετά από μια πράξη πώλησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε αυτές τις πρακτικές οποτεδήποτε αυτές προκύπτουν.
- (16) Όταν πρέπει να αποφασιστεί κατά πόσο μια συγκεκριμένη εμπορική πρακτική θεωρείται αθέμιτη, είναι σημαντικό να μειώνεται ο κίνδυνος να περιορισθεί η χρήση θεμιτών συμφωνιών μεταξύ των μερών οι οποίες βελτιώνουν την απόδοση. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμη η διάκριση μεταξύ των πρακτικών που προβλέπονται με σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους σε συμφωνίες προμήθειας ή σε επακόλουθες συμφωνίες μεταξύ των μερών και των πρακτικών που προκύπτουν μετά την έναρξη της συναλλαγής, χωρίς να έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων, ούτως ώστε να απαγορεύονται μόνο μονομερείς και αναδρομικές τροποποιήσεις στους εν λόγω σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους της σύμβασης προμήθειας. Ωστόσο, ορισμένες εμπορικές πρακτικές θεωρούνται αθέμιτες από την ίδια τους τη φύση και δεν θα πρέπει να εναπόκεινται στη συμβατική ελευθερία των μερών.

- (17) Εκπρόθεσμες πληρωμές για γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένων εκπρόθεσμων πληρωμών για αλλοιώσιμα προϊόντα, και ακυρώσεις παραγγελιών αλλοιώσιμων προϊόντων με σύντομη ειδοποίηση έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική βιωσιμότητα του προμηθευτή χωρίς να παρέχουν αντισταθμιστικά οφέλη. Οι πρακτικές αυτές θα πρέπει, ως εκ τούτου, να απαγορεύονται. Στο εν λόγω πλαίσιο, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ορισμός των αλλοιώσιμων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται σε ενωσιακές πράξεις περί του δικαίου των τροφίμων αναφέρονται σε διαφορετικούς στόχους, όπως η υγεία και η διατροφική ασφάλεια, και ως εκ τούτου δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Ένα προϊόν θα πρέπει να θεωρηθεί αλλοιώσιμο, εάν μπορεί να αναμένεται ότι θα καταστεί ακατάλληλο προς πώληση εντός 30 ημερών από την τελευταία πράξη συγκομιδής, παραγωγής ή μεταποίησης από τον προμηθευτή, ασχέτως εάν το προϊόν υφίσταται περαιτέρω μεταποίηση μετά την πώληση, και ασχέτως εάν η επεξεργασία του προϊόντος μετά την πώληση είναι σύμφωνη με άλλους κανόνες, ιδίως τους κανόνες ασφάλειας τροφίμων. Τα αλλοιώσιμα προϊόντα κανονικά χρησιμοποιούνται ή πωλούνται γρήγορα. Οι πληρωμές για αλλοιώσιμα προϊόντα που πραγματοποιούνται μετά την παρέλευση 30 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης, 30 ημερών από τη λήξη της συμφωνηθείσας προθεσμίας παράδοσης, όταν τα προϊόντα παραδίδονται σε τακτική βάση, ή 30 ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού, δεν είναι συμβατές με τις θεμιτές εμπορικές πρακτικές. Με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των γεωργών και της ρευστότητάς τους, οι προμηθευτές άλλων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων δεν θα πρέπει να περιμένουν για την καταβολή πληρωμής επί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 60 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης, 60 ημερών από τη λήξη της συμφωνηθείσας προθεσμίας παράδοσης, όταν τα προϊόντα παραδίδονται σε τακτική βάση, ή 60 ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού.

Οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει να ισχύουν μόνο για τις πληρωμές που σχετίζονται με την πώληση γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, και όχι για άλλες πληρωμές, όπως συμπληρωματικές πληρωμές από συνεταιρισμό στα μέλη του. Σύμφωνα με την οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, ως ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού για συμφωνηθείσα προθεσμία παράδοσης θα πρέπει να μπορεί να θεωρείται, για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου ή η ημερομηνία παραλαβής του από τον αγοραστή.

- (18) Οι περί καθυστέρησης πληρωμών διατάξεις της παρούσας οδηγίας αποτελούν ειδικούς κανόνες για τον γεωργικό τομέα και τον τομέα των τροφίμων σε σχέση με τις διατάξεις για τις προθεσμίες πληρωμής της οδηγίας 2011/7/ΕΕ. Οι περί καθυστέρησης πληρωμών διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θίγουν τις συμφωνίες σχετικά με ρήτρες επιμερισμού της αξίας, κατά την έννοια του άρθρου 172α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου². Προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος για τα σχολεία σύμφωνα με το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οι διατάξεις περί καθυστέρησης πληρωμών της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να ισχύουν για τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από αγοραστή (ήτοι αιτούντα ενίσχυση) σε προμηθευτή στο πλαίσιο του προγράμματος για τα σχολεία. Λαμβανομένης υπόψη της πρόκλησης για τις δημόσιες επιχειρήσεις που παρέχουν υγειονομική μέριμνα να δίνουν προτεραιότητα στην υγειονομική μέριμνα κατά τρόπο που εξισορροπεί τις ανάγκες των μεμονωμένων ασθενών και τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους, οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει επίσης να μην εφαρμόζονται σε δημόσιες επιχειρήσεις που παρέχουν υγειονομική μέριμνα κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 4 στοιχείο β) της οδηγίας 2011/7/ΕΕ.

¹ Οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές (ΕΕ L 48 της 23.2.2011, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

- (19) Τα σταφύλια και το γλεύκος για την παραγωγή οίνου διαθέτουν ειδικά χαρακτηριστικά, διότι τα σταφύλια συγκομίζονται μόνο κατά τη διάρκεια πολύ περιορισμένης περιόδου του έτους, αλλά χρησιμοποιούνται για την παραγωγή οίνου που ενίοτε θα πωληθεί πολλά χρόνια αργότερα. Για να αντιμετωπιστεί η εν λόγω ιδιαίτερη κατάσταση, οι οργανώσεις παραγωγών και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις υπογράφουν παραδοσιακά τυποποιημένες συμβάσεις για την προμήθεια τέτοιων προϊόντων. Οι εν λόγω συμβάσεις προβλέπουν συγκεκριμένες προθεσμίες πληρωμής με δόσεις. Οι εν λόγω συμβάσεις, επειδή χρησιμοποιούνται από προμηθευτές και αγοραστές για πολυετείς διακανονισμούς, όχι μόνο παρέχουν στους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων την ασφάλεια των μακροχρόνιων σχέσεων πωλήσεων αλλά συμβάλλουν επίσης στη σταθερότητα της αλυσίδας εφοδιασμού. Όταν οι εν λόγω τυποποιημένες συμβάσεις, έχουν καταρτισθεί από αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών, διεπαγγελματικές οργανώσεις ή ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, και έχουν καταστεί δεσμευτικές από ένα κράτος μέλος βάσει του άρθρου 164 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 («επέκταση») πριν από την 1η Ιανουαρίου 2019, ή, όταν η επέκταση της ισχύος των τυποποιημένων συμβάσεων ανανεώνεται από ένα κράτος μέλος χωρίς σημαντικές αλλαγές των όρων πληρωμής εις βάρος προμηθευτών σταφυλιών και γλεύκους, οι διατάξεις περί καθυστερήσεων πληρωμών της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει εφαρμόζονται στις εν λόγω συμβάσεις μεταξύ προμηθευτών σταφυλιών και γλεύκους για την παραγωγή οίνου και των άμεσων αγοραστών τους. Τα κράτη μέλη απαιτείται να κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αντίστοιχες συμφωνίες των αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών, διεπαγγελματικών οργανώσεων και ενώσεων οργανώσεων παραγωγών, σύμφωνα με το άρθρο 164 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.

- (20) Οι ανακοινώσεις ανάκλησης για αλλοιώσιμα προϊόντα εντός προθεσμίας μικρότερης των 30 ημερών θα πρέπει να θεωρούνται αθέμιτες, διότι ο προμηθευτής δεν είναι σε θέση να βρει εναλλακτική διέξοδο για τα εν λόγω προϊόντα. Ωστόσο, για προϊόντα ορισμένων τομέων, ακόμη βραχύτερες προθεσμίες ανάκλησης ενδέχεται να αφήνουν αρκετό χρόνο στους προμηθευτές ώστε να πωλούν τα προϊόντα αλλού ή να τα χρησιμοποιούν οι ίδιοι. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν βραχύτερες προθεσμίες ανάκλησης για τέτοιους τομείς σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.
- (21) Οι ισχυρότεροι αγοραστές δεν θα πρέπει να αλλάζουν μονομερώς τους συμφωνηθέντες όρους της σύμβασης, για παράδειγμα, διαγράφοντας από τους καταλόγους τα προϊόντα που καλύπτονται από συμφωνία προμήθειας. Αυτό, ωστόσο, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε καταστάσεις στις οποίες υπάρχει συμφωνία μεταξύ προμηθευτή και αγοραστή που ορίζει ρητώς ότι ο αγοραστής μπορεί να προσδιορίσει σε μεταγενέστερο στάδιο συγκεκριμένο στοιχείο της συναλλαγής όσον αφορά μελλοντικές παραγγελίες. Αυτό θα μπορούσε, για παράδειγμα, να αφορά τις παραγγελλόμενες ποσότητες. Μια συμφωνία δεν συνάπτεται κατ' ανάγκη σε μία δεδομένη χρονική στιγμή για όλες τις πτυχές της συναλλαγής μεταξύ του προμηθευτή και του αγοραστή.
- (22) Οι προμηθευτές και οι αγοραστές γεωργικών προϊόντων και τροφίμων θα πρέπει να μπορούν να διαπραγματεύονται ελεύθερα τις αγοραπωλησίες τους, συμπεριλαμβανομένων των τιμών. Τέτοιες διαπραγματεύσεις περιλαμβάνουν επίσης πληρωμές για υπηρεσίες που παρέχονται από τον αγοραστή στον προμηθευτή, όπως προσθήκη στους καταλόγους, εμπορία και προώθηση. Ωστόσο, όταν ένας αγοραστής χρεώνει σε προμηθευτή πληρωμές που δεν συνδέονται με συγκεκριμένη πώληση, αυτό θα πρέπει να θεωρείται αθέμιτη πρακτική και να απαγορεύεται δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

- (23) Αν και δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική, η χρήση γραπτών συμβάσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων μπορεί να συμβάλει στην αποφυγή ορισμένων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Ως εκ τούτου, και προκειμένου να προστατευτούν οι προμηθευτές από τις εν λόγω αθέμιτες πρακτικές, οι προμηθευτές ή οι ενώσεις τους θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητούν γραπτή επιβεβαίωση, όταν οι όροι σύμβασης προμήθειας έχουν ήδη συμφωνηθεί. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η άρνηση του αγοραστή να επιβεβαιώσει γραπτώς τους όρους της συμφωνίας προμήθειας θα πρέπει να θεωρείται αθέμιτη εμπορική πρακτική και να απαγορεύεται. Επιπλέον, τα κράτη μέλη δύνανται να προσδιορίζουν, να ανταλλάσσουν και να προωθούν βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων, με στόχο την ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.
- (24) Η παρούσα οδηγία δεν εναρμονίζει τους κανόνες για το βάρος της απόδειξης που πρέπει να εφαρμόζονται σε διαδικασίες ενώπιον των εθνικών αρχών επιβολής ούτε εναρμονίζει τον ορισμό των συμφωνιών προμήθειας. Ως εκ τούτου, οι κανόνες για το βάρος της απόδειξης και ο ορισμός των συμφωνιών προμήθειας είναι αυτοί που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών.
- (25) Σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, οι προμηθευτές θα πρέπει να δύνανται να υποβάλλουν καταγγελίες κατά ορισμένων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Τα εμπορικά αντίποινα από τον αγοραστή κατά προμηθευτή που ασκεί τα δικαιώματά του ή η σχετική απειλή, για παράδειγμα μέσω της διαγραφής από τους καταλόγους προϊόντων, μείωσης των ποσοτήτων των παραγγελλόμενων προϊόντων ή διακοπής ορισμένων υπηρεσιών τις οποίες ο αγοραστής παρέχει στον προμηθευτή, όπως της εμπορίας ή της προώθησης των προϊόντων των προμηθευτών, θα πρέπει να απαγορεύονται και να αντιμετωπίζονται ως αθέμιτη εμπορική πρακτική.

- (26) Το κόστος για την αποθεματοποίηση, την έκθεση ή την προσθήκη στους καταλόγους γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ή για τη διάθεση αυτών στην αγορά, βαρύνει κανονικά τον αγοραστή. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να απαγορεύεται βάσει της παρούσας οδηγίας ένας προμηθευτής να πρέπει να χρεώνεται πληρωμή, που πρέπει να πραγματοποιείται είτε στον αγοραστή είτε σε τρίτον για τις εν λόγω υπηρεσίες, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί η πληρωμή με σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους κατά τη σύναψη της συμφωνίας προμήθειας ή σε μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ του αγοραστή και του προμηθευτή. Όταν συμφωνείται τέτοια πληρωμή, θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικές και εύλογες εκτιμήσεις.
- (27) Οι εισφορές από τον προμηθευτή για την κάλυψη του κόστους προώθησης, εμπορίας ή διαφήμισης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων της έκθεσης με σκοπό την προώθηση σε καταστήματα και των διαφημιστικών εκστρατειών και πωλήσεων θεωρούνται θεμιτές, εφόσον συμφωνούνται με σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους κατά τη σύναψη της συμφωνίας προμήθειας ή σε μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ αγοραστή και προμηθευτή. Διαφορετικά θα πρέπει να απαγορεύονται βάσει της παρούσας οδηγίας. Όταν συμφωνείται τέτοια εισφορά, θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικές και εύλογες εκτιμήσεις.

- (28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν αρχές επιβολής, προκειμένου να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική επιβολή των απαγορεύσεων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Οι αρχές αυτές θα πρέπει να μπορούν να ενεργούν είτε αυτεπαγγέλτως, είτε στη βάση καταγγελιών από μέρη που αντιμετωπίζουν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, καταγγελιών από μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος ή ανώνυμων καταγγελιών. Μια αρχή επιβολής θα μπορούσε να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να δώσει συνέχεια σε καταγγελία. Διοικητικές προτεραιότητες μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε μια τέτοια διαπίστωση. Εάν η αρχή επιβολής κρίνει ότι δεν είναι σε θέση να δώσει προτεραιότητα σε μία καταγγελία, ενημερώνει τον καταγγέλλοντα και αιτιολογεί σχετικά. Στην περίπτωση που ένας καταγγέλλων ζητεί η ταυτότητά του να παραμείνει εμπιστευτική λόγω φόβου για εμπορικά αντίποινα, οι αρχές επιβολής των κρατών μελών θα πρέπει να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα.
- (29) Εάν κάποιο κράτος μέλος έχει περισσότερες από μία αρχές επιβολής, θα πρέπει να ορίσει ένα ενιαίο σημείο επαφής, προκειμένου να διευκολύνεται η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής και η συνεργασία με την Επιτροπή.
- (30) Οι προμηθευτές θα μπορούσαν πιο εύκολα να απευθύνουν καταγγελίες στην αρχή επιβολής του οικείου κράτους μέλους, για παράδειγμα, λόγω γλώσσας. Ωστόσο, όσον αφορά την επιβολή, η υποβολή καταγγελίας στην αρχή επιβολής του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο αγοραστής θα μπορούσε, να είναι πιο αποτελεσματική. Ο προμηθευτής θα πρέπει να μπορεί να επιλέξει την αρχή στην οποία απευθύνει την καταγγελία.

- (31) Καταγγελίες από οργανώσεις παραγωγών, άλλες οργανώσεις προμηθευτών και ενώσεις τέτοιων οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων αντιπροσωπευτικών οργανώσεων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως τρόπος για να προστατευθεί η ταυτότητα μεμονωμένων μελών της οργάνωσης που θεωρούν ότι επηρεάζονται από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Άλλες οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον στην εκπροσώπηση προμηθευτών θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελίες κατόπιν αιτήματος ενός προμηθευτή και προς το συμφέρον του εν λόγω προμηθευτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω οργανώσεις είναι ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, οι αρχές επιβολής των κρατών μελών θα πρέπει να μπορούν να δέχονται καταγγελίες από τέτοιες οντότητες και, στη συνέχεια, να ενεργούν, προστατεύοντας παράλληλα τα διαδικαστικά δικαιώματα του αγοραστή.
- (32) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επιβολή της απαγόρευσης αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, οι οριζόμενες αρχές επιβολής θα πρέπει να διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους και εμπειρογνωμοσύνη.
- (33) Οι αρχές επιβολής των κρατών μελών θα πρέπει να διαθέτουν τις εξουσίες και την εμπειρογνωμοσύνη για τη διενέργεια ερευνών. Η ενδυνάμωση των εν λόγω αρχών δεν σημαίνει ότι υποχρεούνται να χρησιμοποιούν τις εν λόγω εξουσίες σε κάθε έρευνα την οποία διεξάγουν. Οι αρχές επιβολής θα πρέπει, για παράδειγμα, να διαθέτουν τις εξουσίες που τους επιτρέπουν να συλλέγουν αποτελεσματικά τεκμηριωμένες πληροφορίες και να διατάσσουν τον τερματισμό μιας απαγορευμένης πρακτικής, κατά περίπτωση.

- (34) Η ύπαρξη ενός αποτρεπτικού παράγοντα, όπως είναι η εξουσία επιβολής ή κίνησης διαδικασίας, πχ διαδικασίας επιβολής προστίμων, από δικαστήρια, και άλλων εξίσου αποτελεσματικών κυρώσεων και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων ερευνών, συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης πληροφοριών σχετικά με αγοραστές που έχουν διαπράξει παραβάσεις, μπορεί να ενθαρρύνει αλλαγές συμπεριφοράς και την εφαρμογή προδικαστικών λύσεων μεταξύ των μερών και, συνεπώς, θα πρέπει να αποτελεί μέρος των εξουσιών των αρχών επιβολής. Τα πρόστιμα μπορεί να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά και αποτρεπτικά. Ωστόσο, η αρχή επιβολής θα πρέπει να δύναται να αποφασίσει ποια από τις εξουσίες της θα ασκήσει σε κάθε έρευνα και αν θα επιβάλει πρόστιμο ή θα κινήσει διαδικασία για την επιβολή προστίμου ή άλλης εξίσου αποτελεσματικής κύρωσης.
- (35) Η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στις αρχές επιβολής βάσει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να υπόκειται σε κατάλληλες διασφαλίσεις οι οποίες πληρούν τα πρότυπα των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένου του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας του αγοραστή.
- (36) Η Επιτροπή και οι αρχές επιβολής των κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται στενά ώστε να εξασφαλίζουν μια κοινή προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Πιο συγκεκριμένα, οι αρχές επιβολής θα πρέπει να συντρέχουν η μία την άλλη, για παράδειγμα, μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της παροχής συνδρομής στο πλαίσιο ερευνών που έχουν διασυνοριακή διάσταση.

- (37) Για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής επιβολής, η Επιτροπή θα πρέπει να συμβάλλει στη διοργάνωση τακτικών συναντήσεων μεταξύ των αρχών επιβολής των κρατών μελών, στο πλαίσιο των οποίων μπορούν να ανταλλάσσονται βέλτιστες πρακτικές, νέες εξελίξεις, πρακτικές επιβολής και συστάσεις όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
- (38) Για τη διευκόλυνση των ανταλλαγών αυτών, η Επιτροπή θα πρέπει να δημιουργήσει μια δημόσια ιστοσελίδα που θα περιέχει αναφορές στις εθνικές αρχές επιβολής, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις εθνικές διατάξεις για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.
- (39) Δεδομένου ότι η πλειονότητα των κρατών μελών διαθέτει ήδη εθνικούς κανόνες για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, αν και απαντώνται αποκλίσεις, ενδείκνυται να χρησιμοποιηθεί μία οδηγία για να καθιερωθεί ένα ελάχιστο πρότυπο προστασίας βάσει του ενωσιακού δικαίου. Αυτό θα πρέπει να δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ενσωματώσουν τους σχετικούς κανόνες στην εθνική τους έννομη τάξη ούτως ώστε να δημιουργηθούν συνεκτικά καθεστώτα. Δεν θα πρέπει να απαγορεύεται στα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν στην επικράτειά τους αυστηρότερους εθνικούς κανόνες, οι οποίοι προβλέπουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας έναντι αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, εντός των ορίων του δικαίου της Ένωσης που εφαρμόζεται στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί είναι αναλογικοί.

- (40) Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικούς κανόνες προορισμένους να καταπολεμούν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εντός των ορίων του δικαίου της Ένωσης που εφαρμόζεται στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί είναι αναλογικοί. Τέτοιοι εθνικοί κανόνες θα μπορούσαν να υπερβαίνουν την παρούσα οδηγία, για παράδειγμα, όσον αφορά το μέγεθος των αγοραστών και των προμηθευτών, την προστασία των αγοραστών καθώς και το εύρος των προϊόντων και των υπηρεσιών. Οι εν λόγω εθνικοί κανόνες θα μπορούσαν επίσης να υπερβαίνουν τον αριθμό και το είδος των απαγορευμένων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που απαριθμούνται στην παρούσα οδηγία.
- (41) Τέτοιοι εθνικοί κανόνες θα εφαρμόζονται παράλληλα με εθελοντικά μέτρα διακυβέρνησης, όπως εθνικούς κώδικες δεοντολογίας ή την πρωτοβουλία για την αλυσίδα εφοδιασμού. Η χρήση προαιρετικής εναλλακτικής επίλυσης διαφορών μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών θα πρέπει να ενθαρρύνεται ρητώς, με την επιφύλαξη του δικαιώματος του προμηθευτή να υποβάλλει καταγγελίες ή να προσφεύγει στα πολιτικά δικαστήρια.

- (42) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει μια συνολική εικόνα της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας. Προς τον σκοπό αυτό, οι αρχές επιβολής των κρατών μελών θα πρέπει να υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις στην Επιτροπή. Οι εν λόγω εκθέσεις θα πρέπει, κατά περίπτωση, να παρέχουν ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με καταγγελίες, έρευνες και ειλημμένες αποφάσεις. Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκπλήρωση της υποχρέωσης υποβολής εκθέσεων, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (43) Για αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής σχετικά με αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και να υποβάλλει μια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών. Η εν λόγω επανεξέταση θα πρέπει να αξιολογεί, ειδικότερα, την αποτελεσματικότητα των εθνικών μέτρων που αποσκοπούν στην καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης, θα πρέπει επίσης να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στο ερώτημα κατά πόσον η προστασία των αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων στην αλυσίδα εφοδιασμού – πέραν της προστασίας των προμηθευτών - θα ήταν δικαιολογημένη στο μέλλον. Η έκθεση θα πρέπει να συνοδεύεται, εφόσον ενδείκνυται, από νομοθετικές προτάσεις.
- (44) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η θέσπιση ελάχιστου ενωσιακού προτύπου προστασίας, εναρμονίζοντας αποκλίνοντα μέτρα των κρατών μελών που αφορούν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη μπορούν όμως εξ λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Προκειμένου να καταπολεμηθούν οι πρακτικές που καταφανώς παρεκκλίνουν από την ορθή εμπορική συμπεριφορά, αντιβαίνουν στην καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη και επιβάλλονται μονομερώς από έναν εμπορικό εταίρο σε έναν άλλο, η παρούσα οδηγία καθορίζει ελάχιστο κατάλογο απαγορευμένων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στις σχέσεις μεταξύ αγοραστών και προμηθευτών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με την επιβολή των εν λόγω απαγορεύσεων και ρυθμίσεων για τον συντονισμό μεταξύ των αρχών επιβολής.
2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε ορισμένες αθέμιτες εμπορικές πρακτικές οι οποίες προκύπτουν σε σχέση με τις πωλήσεις γεωργικών προϊόντων και τροφίμων από:
 - α) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 2 000 000 EUR σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 2 000 000 EUR·
 - β) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 2 000 000 EUR που δεν υπερβαίνει τα 10 000 000 EUR σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 10 000 000 EUR·
 - γ) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 10 000 000 EUR που δεν υπερβαίνει τα 50 000 000 EUR σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 50 000 000 EUR·

- δ) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 50 000 000 EUR που δεν υπερβαίνει τα 150 000 000 EUR σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 150 000 000 EUR.
- ε) προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 150 000 000 EUR που δεν υπερβαίνει τα 350 000 000 EUR σε αγοραστές με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 350 000 000 EUR.

Ο ετήσιος κύκλος εργασιών προμηθευτών και αγοραστών που αναφέρεται στα στοιχεία α) έως ε) του πρώτου εδαφίου νοείται σύμφωνα με τα σχετικά μέρη του παραρτήματος στη σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής¹, και ιδίως τα άρθρα 3, 4 και 6 αυτού, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών της «ανεξάρτητης επιχείρησης», της «συνεργαζόμενης επιχείρησης», της «συνδεδεμένης επιχείρησης» και άλλων θεμάτων σχετικών με τον ετήσιο κύκλο εργασιών.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται όσον αφορά πωλήσεις γεωργικών προϊόντων και τροφίμων από προμηθευτές με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 350 000 000 EUR προς όλους τους αγοραστές που είναι δημόσιες αρχές.

¹ Σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις πωλήσεις, όταν είτε ο προμηθευτής είτε ο αγοραστής, ή αμφότεροι, είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση.

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης στις υπηρεσίες, στον βαθμό που αναφέρεται ρητώς στο άρθρο 3, οι οποίες παρέχονται από τον αγοραστή στον προμηθευτή.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμφωνίες μεταξύ προμηθευτών και καταναλωτών.

3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε συμφωνίες προμήθειας που συνάπτονται μετά την ημερομηνία εφαρμογής των διατάξεων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο.
4. Οι συμβάσεις προμήθειας που συνάπτονται πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης των διατάξεων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο ευθυγραμμίζονται προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας εντός 12 μηνών μετά την εν λόγω ημερομηνία δημοσίευσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα»: τα προϊόντα που παρατίθενται στο παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ καθώς και προϊόντα που δεν παρατίθενται σε αυτό το παράρτημα, αλλά μεταποιούνται για να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα με τη χρήση προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα αυτό·

- 2) «αγοραστής»: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασης του εν λόγω προσώπου, ή οποιαδήποτε δημόσια αρχή, στην Ένωση που αγοράζει γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα· ο όρος «αγοραστής» μπορεί να περιλαμβάνει μια ομάδα τέτοιων φυσικών και νομικών προσώπων·
- 3) «δημόσια αρχή»: οι εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μίας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο·
- 4) «προμηθευτής»: οποιοσδήποτε παραγωγός γεωργικών προϊόντων ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής του, που πωλεί γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα. Ο όρος «προμηθευτής» μπορεί να περιλαμβάνει μια ομάδα τέτοιων παραγωγών γεωργικών προϊόντων ή μια ομάδα τέτοιων φυσικών και νομικών προσώπων, όπως οργανώσεις παραγωγών, οργανώσεις προμηθευτών και ενώσεις τέτοιων οργανώσεων·
- 5) «αλλοιώσιμα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα»: γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, τα οποία από τη φύση τους ή στο στάδιο της μεταποίησης, ενδέχεται να καταστούν ακατάλληλα προς πώληση εντός 30 ημερών μετά από τη συγκομιδή, την παραγωγή ή τη μεταποίηση.

Άρθρο 3

Απαγόρευση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την απαγόρευση τουλάχιστον όλων των ακόλουθων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών:
 - α) ο αγοραστής πληρώνει τον προμηθευτή,
 - i) όταν η συμφωνία προμήθειας προβλέπει παράδοση των προϊόντων σε τακτική βάση:
 - για τα αναλώσιμα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση 30 ημερών από τη λήξη συμφωνηθείσας προθεσμίας παράδοσης κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν παραδόσεις ή 30 ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού για την εν λόγω προθεσμία παράδοσης, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη·
 - για άλλα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση 60 ημερών από τη λήξη συμφωνηθείσας προθεσμίας παράδοσης κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν παραδόσεις ή 60 ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού για την εν λόγω προθεσμία παράδοσης, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη·
- για τους σκοπούς των προθεσμιών πληρωμής που προβλέπονται στο παρόν σημείο, οι συμφωνηθείσες προθεσμίες παράδοσης θεωρούνται σε κάθε περίπτωση ότι δεν υπερβαίνουν τον ένα μήνα·

- ii) όταν η συμφωνία προμήθειας δεν προβλέπει παράδοση των προϊόντων σε τακτική βάση:
- για αναλώσιμα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση 30 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης ή 60 ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη·
 - για άλλα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα, μετά την παρέλευση 60 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης ή 60 ημερών από την ημερομηνία καθορισμού του καταβλητέου ποσού, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη.

Παρά τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις i) και ii) του παρόντος σημείου, όταν ο αγοραστής καθορίζει το καταβλητέο ποσό:

- οι προθεσμίες πληρωμής που αναφέρονται στο σημείο i) αρχίζουν να υπολογίζονται από τη λήξη της συμφωνηθείσας προθεσμίας παράδοσης κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν παραδόσεις· και
 - οι προθεσμίες πληρωμής που αναφέρονται στο σημείο ii) αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία παράδοσης·
- β) ο αγοραστής ακυρώνει παραγγελίες αλλοιώσιμων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με τόσο σύντομη ανακοίνωση που δεν μπορεί να αναμένεται ευλόγως από τον προμηθευτή να βρει εναλλακτική λύση για να διαθέσει στο εμπόριο ή να χρησιμοποιήσει τα εν λόγω προϊόντα· ανακοίνωση εντός προθεσμίας μικρότερης των 30 ημερών θεωρείται πάντοτε σύντομη ανακοίνωση. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν προθεσμίες βραχύτερες των 30 ημερών για συγκεκριμένους τομείς, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις·

- γ) ο αγοραστής αλλάζει μονομερώς τους όρους μιας συμφωνίας προμήθειας για γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα όσον αφορά τη συχνότητα, τη μέθοδο, τον τόπο, το χρονοδιάγραμμα ή τον όγκο της προμήθειας ή της παράδοσης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, τα πρότυπα ποιότητας, τους όρους πληρωμής ή τις τιμές ή όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών, εφόσον αναφέρονται ρητώς στην παράγραφο 2·
- δ) ο αγοραστής απαιτεί πληρωμές από τον προμηθευτή που δεν σχετίζονται με την πώληση των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων του προμηθευτή·
- ε) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να πληρώσει για την επιδείνωση ή την απώλεια, ή αμφότερες, γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που προκύπτει στις εγκαταστάσεις του αγοραστή αφού η κυριότητα έχει μεταβιβαστεί στον αγοραστή, όταν η εν λόγω επιδείνωση ή απώλεια δεν προκλήθηκε από αμέλεια ή από σφάλμα του προμηθευτή.
- στ) ο αγοραστής αρνείται να επιβεβαιώσει γραπτώς τους όρους συμφωνίας προμήθειας μεταξύ του αγοραστή και του προμηθευτή για τους οποίους ο προμηθευτής ζήτησε γραπτή επιβεβαίωση. Τούτο δεν ισχύει όταν η συμφωνία προμήθειας αφορά προϊόντα που παραδίδονται από ένα μέλος οργάνωσης παραγωγών, περιλαμβανομένου ενός συνεταιρισμού, στην οργάνωση παραγωγών της οποίας ο συγκεκριμένος προμηθευτής είναι μέλος, εάν το καταστατικό της εν λόγω οργάνωσης παραγωγών ή οι κανόνες και οι αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από το εν λόγω καταστατικό περιλαμβάνουν διατάξεις που παράγουν παρόμοια αποτελέσματα με τους όρους της συμφωνίας προμήθειας·

- ζ) ο αγοραστής αποκτά παράνομα, χρησιμοποιεί ή αποκαλύπτει εμπορικό μυστικό του προμηθευτή κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
- η) ο αγοραστής απειλεί να πραγματοποιήσει ή πραγματοποιεί πράξεις εμπορικών αντιποίνων κατά του προμηθευτή, εάν ο προμηθευτής ασκεί τα συμβατικά ή νομικά του δικαιώματα, μεταξύ άλλων, μέσω υποβολής καταγγελίας στις αρχές επιβολής ή μέσω συνεργασίας με τις αρχές επιβολής κατά τη διάρκεια έρευνας·
- θ) ο αγοραστής απαιτεί αποζημίωση από τον προμηθευτή για το κόστος εξέτασης καταγγελιών πελατών που σχετίζονται με την πώληση των προϊόντων του προμηθευτή, παρά την απουσία αμέλειας ή σφάλματος του προμηθευτή.

Η απαγόρευση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) εφαρμόζεται με την επιφύλαξη:

- των συνεπειών των καθυστερήσεων πληρωμών και των μέτρων αποκατάστασης όπως προβλέπονται στην οδηγία 2011/7/ΕΕ, που εφαρμόζονται, κατά παρέκκλιση από τις προθεσμίες πληρωμής που ορίζονται στην εν λόγω οδηγία, βάσει των προθεσμιών πληρωμής που ορίζονται στην παρούσα οδηγία·
- της επιλογής αγοραστή και προμηθευτή να συμφωνήσουν ρήτρα επιμερισμού της αξίας, κατά την έννοια του άρθρου 172α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013·

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, περί προστασίας της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (ΕΕ L 157 της 15.6.2016, σ. 1).

Η απαγόρευση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) δεν εφαρμόζεται στις πληρωμές:

- που πραγματοποιεί αγοραστής σε προμηθευτή, εφόσον οι πληρωμές αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο προγράμματος για τα σχολεία σύμφωνα με το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013·
- που πραγματοποιούν δημόσιες επιχειρήσεις που παρέχουν υγειονομική μέριμνα, κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 4 στοιχείο β) της οδηγίας 2011/7/ΕΕ·
- στο πλαίσιο συμφωνιών προμήθειας μεταξύ προμηθευτών σταφυλιών ή γλεύκους για την παραγωγή οίνου και των άμεσων αγοραστών τους, εφόσον:
 - i) οι ειδικοί όροι πληρωμής για τις συναλλαγές πώλησης περιλαμβάνονται στις τυποποιημένες συμβάσεις που έχουν καταστεί δεσμευτικές από το κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 164 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 πριν από την 1η Ιανουαρίου 2019, και η εν λόγω επέκταση της ισχύος των τυποποιημένων συμβάσεων ανανεώνεται από τα κράτη μέλη από την ημερομηνία αυτή χωρίς σημαντικές αλλαγές των όρων πληρωμής σε βάρος των προμηθευτών σταφυλιών ή γλεύκους και
 - ii) οι συμφωνίες προμήθειας μεταξύ των προμηθευτών σταφυλιών ή γλεύκους για την παραγωγή οίνου και των άμεσων αγοραστών τους είναι πολυτεείς ή καθίστανται πολυτεείς.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον όλες οι ακόλουθες εμπορικές πρακτικές απαγορεύονται, εκτός εάν έχουν συμφωνηθεί προηγουμένως με σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους στη συμφωνία προμήθειας ή σε επακόλουθη συμφωνία μεταξύ προμηθευτή και αγοραστή.
- α) ο αγοραστής επιστρέφει στον προμηθευτή γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα που δεν πωλήθηκαν, χωρίς να πληρώνει για τα εν λόγω προϊόντα ή για τη διάθεση των προϊόντων αυτών ή και για τα δύο·
 - β) ο προμηθευτής χρεώνεται πληρωμή ως προϋπόθεση για να αποθεματοποιήσει, να εκθέσει ή να προσθέσει στους καταλόγους γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα ή να διαθέσει τα προϊόντα αυτά στην αγορά·
 - γ) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να βαρύνεται με το σύνολο ή με μέρος του κόστους οποιωνδήποτε εκπτώσεων σε γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα που πωλούνται από τον αγοραστή ως μέρος προώθησης·
 - δ) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να πληρώσει για τη διαφήμιση από τον αγοραστή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων·
 - ε) ο αγοραστής απαιτεί από τον προμηθευτή να πληρώσει για την εμπορία από τον αγοραστή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων·
 - στ) ο αγοραστής χρεώνει τον προμηθευτή για το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαρρύθμιση των χώρων που χρησιμοποιούνται για την πώληση των προϊόντων του προμηθευτή.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εμπορική πρακτική που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) απαγορεύεται, εκτός εάν ο αγοραστής, πριν από την προώθηση, η οποία ξεκινά από τον αγοραστή, προσδιορίζει το χρονικό διάστημα της προώθησης και την αναμενόμενη ποσότητα γεωργικών προϊόντων και τροφίμων προς παραγγελία στην τιμή με έκπτωση.

3. Όταν απαιτείται πληρωμή από τον αγοραστή για τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), γ), δ), ε) ή στ), εάν ζητηθεί από τον προμηθευτή, ο αγοραστής παρέχει στον προμηθευτή γραπτώς μια εκτίμηση των πληρωμών ανά μονάδα ή των συνολικών πληρωμών, ανάλογα με την περίπτωση, και, όσον αφορά τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), δ), ε) ή στ), παρέχει επίσης γραπτώς μια εκτίμηση του κόστους για τους προμηθευτές, καθώς και τη βάση αυτής της εκτίμησης.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι απαγορεύσεις που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 συνιστούν υπερισχύουσες υποχρεωτικές διατάξεις, οι οποίες εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε κατάσταση η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω απαγορεύσεων, ανεξάρτητα από το δίκαιο που θα εφαρμοζόταν σε διαφορετική περίπτωση στη συμφωνία προμήθειας μεταξύ των μερών.

Άρθρο 4

Οριζόμενες αρχές επιβολής

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες αρχές για την επιβολή των απαγορεύσεων που καθορίζονται στο άρθρο 3 σε εθνικό επίπεδο («αρχή επιβολής») και ενημερώνει την Επιτροπή για τον ορισμό αυτόν.

2. Εάν ένα κράτος μέλος ορίσει περισσότερες από μία αρχή επιβολής στην επικράτειά του, ορίζει ένα ενιαίο σημείο επαφής για τη συνεργασία τόσο μεταξύ των αρχών επιβολής, όσο και τη συνεργασία με την Επιτροπή.

Άρθρο 5

Καταγγελίες και εμπιστευτικότητα

1. Οι προμηθευτές δύνανται να υποβάλλουν καταγγελίες είτε στην αρχή επιβολής του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος είτε στην αρχή επιβολής του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο αγοραστής για τον οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι έχει επιδοθεί σε αθέμιτη εμπορική πρακτική. Η αρχή επιβολής στην οποία απευθύνεται η καταγγελία είναι αρμόδια να επιβάλλει τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3.
2. Οργανώσεις παραγωγών, άλλες οργανώσεις προμηθευτών και ενώσεις τέτοιων οργανώσεων, έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελία κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσοτέρων των μελών τους ή, κατά περίπτωση, ενός ή περισσοτέρων μελών των οργανισμών μελών τους, όταν τα εν λόγω μέλη θεωρούν ότι επηρεάζονται από απαγορευμένη εμπορική πρακτική. Άλλες οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον στην εκπροσώπηση προμηθευτών έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελίες κατόπιν αιτήματος ενός προμηθευτή και προς το συμφέρον του εν λόγω προμηθευτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω οργανώσεις είναι ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, εάν το ζητεί ο καταγγέλλων, η αρχή επιβολής λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για τη δέουσα προστασία της ταυτότητας του καταγγέλλοντος ή των μελών ή προμηθευτών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και για τη δέουσα προστασία κάθε άλλης πληροφορίας για την οποία ο καταγγέλλων θεωρεί ότι η κοινολόγησή τέτοιας πληροφορίας θα ήταν επιζήμια για τα συμφέροντά του ιδίου ή των εν λόγω μελών ή προμηθευτών. Ο καταγγέλλων προσδιορίζει τυχόν πληροφορίες για τις οποίες ζητεί εμπιστευτικότητα.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η αρχή επιβολής που παραλαμβάνει την καταγγελία ενημερώνει τον καταγγέλλοντα, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την παραλαβή της καταγγελίας, για τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να δώσει συνέχεια στην καταγγελία.
5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που μια αρχή επιβολής θεωρεί ότι δεν υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να δοθεί συνέχεια σε καταγγελία, ενημερώνει τον καταγγέλλοντα σχετικά με τους λόγους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την παραλαβή της καταγγελίας.
6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που μια αρχή επιβολής θεωρεί ότι υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να δοθεί συνέχεια σε καταγγελία, κινεί, διενεργεί και περατώνει έρευνα της καταγγελίας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η αρχή επιβολής, όταν διαπιστώνει ότι ένας αγοραστής έχει παραβεί τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3, απαιτεί από τον αγοραστή να παύσει την απαγορευμένη εμπορική πρακτική.

Άρθρο 6
Εξουσίες των αρχών επιβολής

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε αρχή επιβολής τους διαθέτει τους πόρους και την εμπειρογνωμοσύνη που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων της και της αναθέτουν τις ακόλουθες εξουσίες:
 - α) την εξουσία να κινεί και να διεξάγει έρευνες ίδια πρωτοβουλία ή βάσει καταγγελίας·
 - β) την εξουσία να απαιτεί από τους αγοραστές και τους προμηθευτές να παρέχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διεξαγωγή ερευνών σχετικά με τις απαγορευμένες εμπορικές πρακτικές·
 - γ) την εξουσία να διενεργεί αιφνιδιαστικές επιτόπιες επιθεωρήσεις, στο πλαίσιο των ερευνών της, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και διαδικασίες·
 - δ) την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες διαπιστώνουν παράβαση των απαγορεύσεων που καθορίζονται στο άρθρο 3 και απαιτεί από τον αγοραστή να παύσει την απαγορευμένη εμπορική πρακτική· η αρχή αυτή δύναται να μην λάβει τέτοια απόφαση, εάν αυτή ενέχει κίνδυνο να αποκαλύψει την ταυτότητα ενός καταγγέλλοντος ή να κοινολογήσει τυχόν άλλες πληροφορίες των οποίων η κοινολόγηση θεωρείται από τον καταγγέλλοντα ζημιογόνα για τα συμφέροντά του, και υπό την προϋπόθεση ότι ο καταγγέλλων έχει προσδιορίσει αυτές τις πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3·

- ε) την εξουσία να επιβάλλει ή να κινήσει διαδικασία για την επιβολή προστίμων και άλλων ισοδυνάμων κυρώσεων, καθώς και προσωρινών μέτρων, στον αυτοурγό της παράβασης, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και διαδικασίες·
- στ) την εξουσία να δημοσιεύει τακτικά τις αποφάσεις της που έχουν ληφθεί με βάση τα στοιχεία δ) και ε).

Οι κυρώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη φύση, τη διάρκεια, τη συχνότητα και τη σοβαρότητα της παράβασης.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η άσκηση των εξουσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκειται σε ενδεδειγμένες εγγυήσεις όσον αφορά τα δικαιώματα άμυνας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου και τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις όπου ο καταγγέλλων ζητεί εμπιστευτική μεταχείριση των πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3.

Άρθρο 7

Εναλλακτική επίλυση διαφορών

Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των προμηθευτών να υποβάλλουν καταγγελίες δυνάμει του άρθρου 5, καθώς και των εξουσιών των αρχών επιβολής σύμφωνα με το άρθρο 6, τα κράτη μέλη μπορούν να προωθούν την εθελοντική χρήση αποτελεσματικών και ανεξάρτητων μηχανισμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, όπως της διαμεσολάβησης, με σκοπό την επίλυση των διαφορών μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών όσον αφορά τη χρήση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών από τον αγοραστή.

Άρθρο 8

Συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρχές επιβολής συνεργάζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους και με την Επιτροπή και ότι παρέχουν αμοιβαία συνδρομή στο πλαίσιο ερευνών που έχουν διασυνοριακή διάσταση.

2. Οι αρχές επιβολής συνεδριάζουν τουλάχιστον μία φορά ετησίως για να συζητούν σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, με βάση τις ετήσιες εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2. Οι αρχές επιβολής συζητούν βέλτιστες πρακτικές, νέες περιπτώσεις και νέες εξελίξεις στον τομέα των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, και ανταλλάσσουν πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά τα εκτελεστικά μέτρα που έχουν εγκρίνει σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και όσον αφορά τις πρακτικές επιβολής τους. Οι αρχές επιβολής μπορούν να εκδίδουν συστάσεις, με σκοπό να ενθαρρύνουν τη συνεκτική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και να βελτιώνουν την επιβολή. Η Επιτροπή διευκολύνει αυτές τις συνεδριάσεις.
3. Η Επιτροπή δημιουργεί και διαχειρίζεται δικτυακό τόπο ο οποίος επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής και της Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά τις ετήσιες συνεδριάσεις. Η Επιτροπή δημιουργεί δημόσιο δικτυακό τόπο ο οποίος παρέχει τα στοιχεία επικοινωνίας των οριζόμενων εκτελεστικών αρχών και παραπέμπει στους δικτυακούς τόπους των εθνικών αρχών επιβολής ή άλλων αρχών των κρατών μελών, οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες για διατάξεις μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1.

Άρθρο 9
Εθνικοί κανόνες

1. Προκειμένου να διασφαλίζεται υψηλότερο επίπεδο προστασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερους κανόνες με στόχο την καταπολέμηση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών από όσους θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω εθνικοί κανόνες είναι συμβατοί με τους κανόνες για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τους εθνικούς κανόνες οι οποίοι αποσκοπούν στην καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες είναι συμβατοί με τους κανόνες για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Άρθρο 10
Υποβολή εκθέσεων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οικείες αρχές επιβολής δημοσιεύουν ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητές τους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, η οποία μεταξύ άλλων αναφέρει τον αριθμό των καταγγελιών που υποβλήθηκαν και τον αριθμό των ερευνών που ξεκίνησαν ή περατώθηκαν το προηγούμενο έτος. Για κάθε περατωμένη έρευνα, η έκθεση περιέχει συνοπτική περιγραφή της υπόθεσης, του αποτελέσματος της έρευνας, και, κατά περίπτωση, της ειλημμένης απόφασης, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας του άρθρου 5 παράγραφος 3.

2. Έως τις 15 Μαρτίου κάθε έτους, τα κράτη μέλη αποστέλλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Αυτή η έκθεση περιλαμβάνει, ιδίως, όλα τα σχετικά δεδομένα για την εφαρμογή και την επιβολή των κανόνων δυνάμει της παρούσας οδηγίας στο οικείο κράτος μέλος, κατά το προηγούμενο έτος.
3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν:
- α) κανόνες σχετικά με την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών για την εφαρμογή της παραγράφου 2·
 - β) ρυθμίσεις για τη διαχείριση των πληροφοριών προς αποστολή από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή και κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο και τη μορφή των εν λόγω πληροφοριών·
 - γ) ρυθμίσεις για τη διαβίβαση ή τη διάθεση πληροφοριών και εγγράφων στα κράτη μέλη, τους διεθνείς οργανισμούς, τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών ή το κοινό, με την επιφύλαξη της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του έννομου συμφέροντος των παραγωγών γεωργικών προϊόντων και των επιχειρήσεων για προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου.

Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 11 παράγραφος 2.

Άρθρο 11
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών, η οποία έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 229 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 12
Αξιολόγηση

1. Έως ... [78 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή διενεργεί την πρώτη αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, καθώς και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών. Η εν λόγω έκθεση συνοδεύεται, εφόσον ενδείκνυται, από νομοθετικές προτάσεις.
2. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης εξετάζονται, τουλάχιστον:
 - α) η αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο με σκοπό την καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων·

- β) η αποτελεσματικότητα της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών επιβολής και, όπου κρίνεται σκόπιμο, προσδιορίζονται τρόποι για τη βελτίωση της εν λόγω συνεργασίας.
3. Η Επιτροπή βασίζει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στις ετήσιες εκθέσεις του άρθρου 10 παράγραφος 2. Εφόσον απαιτείται, η Επιτροπή μπορεί να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφαρμόστηκαν σε εθνικό επίπεδο και την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας και της αμοιβαίας συνδρομής.
4. Έως ... [30 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή υποβάλλει μια ενδιάμεση έκθεση σχετικά με την κατάσταση της μεταφοράς και της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, καθώς και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 13

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως ... [24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές το αργότερο έως ... [30 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την πέμπτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 15

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος